

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

VURDERING AV GRUNNSKOLEN I MELHUS 2010

PS sak:	Utvalg	Møtedato
27/11	Komite for liv og lære	04.05.2011
Arkivsak: 11/1991	Saksbehandler: Egil Johannes Hauge	

Rådmannens forslag til vedtak:

Komiteen for Liv og lære tar saken til orientering og anbefaler at den følges opp gjennom ikke økonomiske tiltak i økonomi og handlingsplan.

Behandling i Komite for liv og lære den 04.05.2011 sak 27/11

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komiteen for Liv og lære tar saken til orientering og anbefaler at den følges opp gjennom ikke økonomiske tiltak i økonomi og handlingsplan.

Vedlegg:

Andre dokumenter i saken som ikke er vedlagt:

1. PS 56/09 Revidering helhetlig system for skolevurdering
2. PS 14/10 Vurdering Av Grunnskolen I Melhus 2009
3. PS 16/09 Vurdering av grunnskolen i Melhus 2008
4. PS 24/08 Vurdering av grunnskolen i Melhus 2007
5. PS 38/07 Vurdering av grunnskolen i Melhus 2006
6. PS 48/05 Helhetlig system for skolevurdering
7. PS 50/04: Arbeid med helhetlig system for skolevurdering – hensikten med systemet, elevinspektørene
8. SKOLEVURDERING. Redegjørelse i forhold til pålegg fra Fylkesmannen. Bakgrunn og mandat for utvikling av et helhetlig system for skolevurdering i Melhus kommune m/vedlegg (03/01714-012).
9. LOV 1998-07-17 nr 61: Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa

Saksutredning:

1. Bakgrunn

Det vises til opplæringsloven § 13.10 og kravet om at kommunen skal ha et forsvarlig system for oppfølging av grunnskolen i kommunen. Som en del av oppfølgingsansvaret skal det utarbeides en årlig rapport om tilstanden. Den årlige rapporten skal drøftes politisk. Kommunens system for skolevurdering ble vedtatt av komité for Liv og lære 9.11.2005 i PS/sak 48/05. I PS 56/09 vedtok komiteen en revidering av denne.

Til grunn for vurderingen av tilstanden ligger skolenes rapportering til skoleeier. Denne omfatter vurdering av blant annet elevenes læringsmiljø, læringsutbyttet, fysiske rammer og ressurser.

I tråd med tiltak i økonomi og handlingsplan om å utvikle systemet er det gjennomført et møte med Melhus videregående skole. Hensikten var å få en tilbakemelding på ferdighetene til elever fra Melhus. Dette vil igjen kunne gi skoleeier et bredere grunnlag for vurdering av tilstanden og satsningsområder.

2. Generelt om undersøkelsene – prøver - kartlegginger

Brukerundersøkelser

Elevundersøkelsen gir skolene og skoleeier en mulighet til å få informasjon om hvordan elevene opplever skolen – og læringsmiljøet sitt. Det tas videre utgangspunkt i at læringsmiljøet har betydning for for eksempel elevenes motivasjon, innsats og læring. Undersøkelsen har noen begrensinger. Den gir blant annet ikke grunnlag for å si noe om elevenes evnenivå eller hjemmeforhold. Dette vil være faktorer som har innvirkning på elevenes opplevelse av læringsmiljøet. På den andre siden gir undersøkelsen et godt grunnlag for å arbeide med faktorer som skolen faktisk kan gjøre noe med. Et annet forhold er at all informasjonen baseres på elevenes subjektive opplevelse av læringsmiljøet. Resultatene er ikke et objektivt mål på for eksempel støy / uro. Men det er slik at det er elevenes opplevelse, oppfatning som får konsekvenser for for eksempel deres motivasjon, adferd og prestasjoner. Skal skolen endre på elevenes opplevelse så er det ikke nok bare å ha kjennskap til den men også gjøre noe med forholdene som har betydning for elevene.

Hva elevene legger i begrep som "medvirkning", "utøve stor innsats", "motivasjon" mv vil også variere. I og med at det er store elevgrupper som sammenlignes så vil allikevel forskjeller i oppfatning ha mindre betydning for analysen av undersøkelsen. Siden dette er sentrale faktorer knyttet til læringsmiljøet så vil det være nyttig at resultatene fra elevundersøkelsen tas opp med elevene. Elever vil da kunne få en forståelse av hva som ligger i begrepene og hvilken betydning de har.

Elevundersøkelsen fra 2010 var tilnærmet identisk med undersøkelsene fra 2008 og 2009. Dette gjør det mulig å se om det har vært en utvikling disse årene.

Svarprosenten er generelt svært høy slik at feilmarginen er liten. Dette innebærer at mindre forskjeller også kan være interessante.

Elevundersøkelsen er obligatorisk på 7. og 10. trinn. Som en følge av revideringen nevnt tidligere skal alle skolene gjennomføre undersøkelsen alle trinn fra og med 5. Dette innebærer at tallene vil avvike noe fra de som går frem av den offentlige skoleporten hvor man kun viser 7. og 10. trinn.

Det er også gjennomført en "lærerundersøkelse" og en "foreldreundersøkelse". På sistnevnte er det så vidt lav deltagelse at det ikke gir grunnlag for generelle vurderinger for kommunen som helhet. Den kan imidlertid være et godt redskap for den enkelte skole. Når det gjelder lærerundersøkelsen så er svarprosenten over 70 %. Undersøkelsen er i noen grad vurdert i forbindelse med enkelte områder.

Det er i den videre fremstilling tatt utgangspunkt i det nasjonale snittet når det gjelder sammenligninger. Alle skalaer i brukerundersøkelsen går fra 1 – 5 hvor 5 er "best".

Nasjonale prøver

Det er gjennomført nasjonale prøver innenfor områdene lesing, regning og engelsk lesing på 5. og 8. trinn. De nasjonale prøvene for 8. trinn i lesing og regning er også gjennomført på nytt på 9. trinn. Nasjonale prøver er ikke prøver i fag, men i grunnleggende ferdigheter. Formålet med disse er å vurdere i hvilken grad skolen lykkes med å utvikle elevenes ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Prøvene skal komme til nytte for den enkelte elevs utvikling. Nasjonale prøver skal også gi styringsinformasjon til skolene og kommunen. Sammen med eksamensresultatene og standpunkt karakterene gir disse en viss pekepinn når det gjelder læringsutbytte og hva kommunen bør satse på.

Kartlegginger

Det gjennomføres nasjonale og lokale kartleggingsprøver i grunnleggende ferdigheter. Kartleggingsprøvene skal brukes av skolen og lærerne for å identifisere elever med særskilte utfordringer, slik at disse kan få ekstra oppfølging. Disse kartleggingene egner seg mindre til å benyttes på systemnivå. Informasjonen fra prøvene må ses i sammenheng med annen informasjon om elevene som skolen har tilgang til.

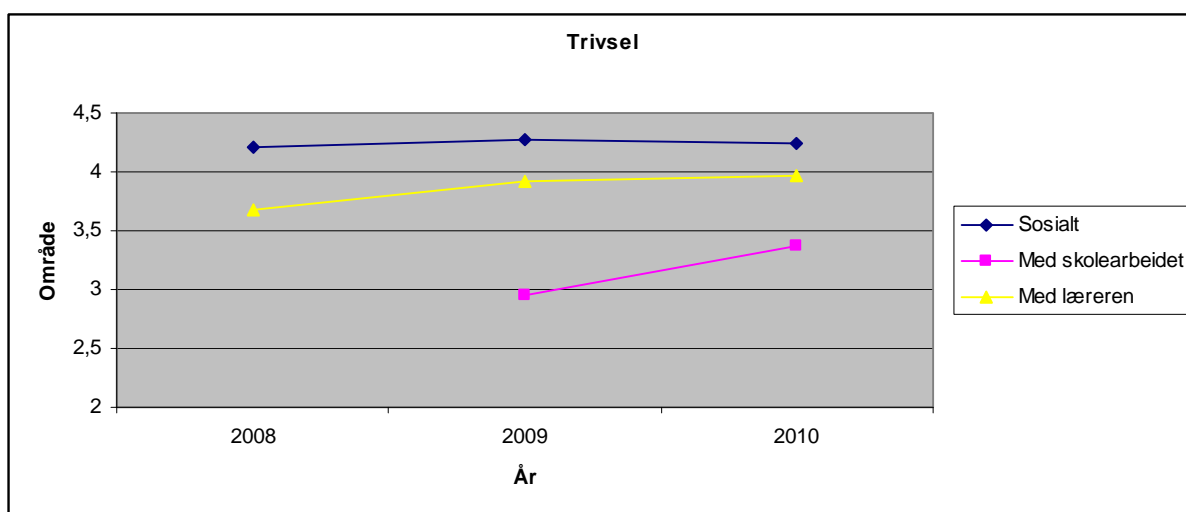
3. Elevenes læringsmiljø - elevundersøkelsen

Trivsel

Det stilles en rekke spørsmål knyttet til elevenes trivsel. Disse dekker både det sosiale og det faglige. Det stilles også spørsmål spesielt knyttet til trivsel med læreren. Dette har sammenheng med at analyser av undersøkelsene viser at elevens relasjon med læreren har betydning for blant annet motivasjon og innsats.

Elevene trives gjennomgående godt på skolen i Melhus. 89 % svarer at de trives enten svært godt eller godt på skolen. Under 4 % svarer at de ikke trives "noe særlig" eller "ikke i det hele tatt".

Når det gjelder trivselen med læreren så viser denne en positiv tendens fra 2008. Vi er her bedre enn landsgjennomsnittet. Trivselen med skolearbeidet øker klart fra 2009. På skalaen fra 1 – 5 så er gjennomsnittet for kommunen i 2010 på 4,18 mens det nasjonalt er på 3,94.

Hvis man ser på barneskolen og ungdomsskolen hver for seg så viser tallene at trivselen er bedre på barnetrinnet enn på ungdomstrinnet. Dette er i tråd med den nasjonale tendensen. I

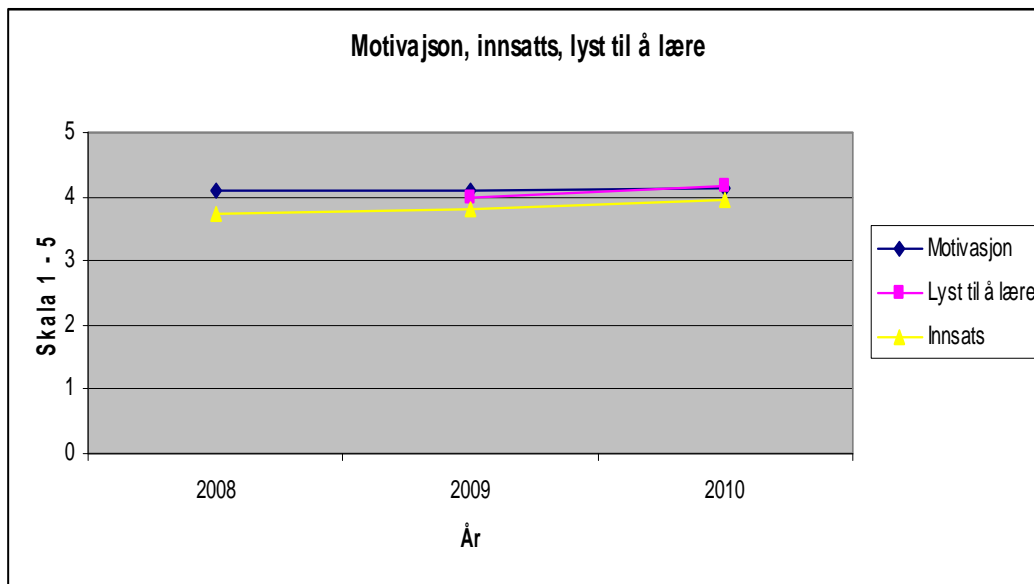
tillegg ligger ungdomstrinnet litt under snittet nasjonalt når det gjelder sosial trivsel og trivsel med læreren og litt over snittet når det gjelder trivsel med skolearbeidet.

Totalt sett viser resultatene for kommunen som helhet bedring fra foregående år samt at vi ligger over det nasjonale snittet. Dette gjelder både den sosiale og den faglige trivselen. Det er interessant å se at dette ser ut til å være samsvar med lærernes opplevelse (jf lærerundersøkelsen).

Motivasjon, innsats og lyst til å lære

Motivasjonen slik den fremstilles i skoleporten består av en indeks basert på 4 spørsmål. Disse går på om man er interessert i å lære på skolen, om man gjøre lekser, hvor godt man liker skolearbeidet og om man følger med når læreren snakker.

Gjennomsnittet her er litt høyere enn det nasjonale snittet (Melhus 4,14 / nasjonalt 4,00). Det er også utarbeidet indekser for innsats og lyst til å lære. Disse viser som for motivasjon en liten men positiv tendens. For alle områdene ligger vi litt over det nasjonale snittet.

Videre viser også her tallene forskjell på ungdomstrinnet og barnetrinnet. Dvs at det er en høyere score for barnetrinnet mens ungdomstrinnet ligger litt under snittet nasjonalt. Endringene/ forskjellene er så vidt små at de ikke kan beskrives som holdbare til å si med sikkerhet at det er en bedring. Det vurderes allikevel som positivt at trenden er oppadgående og at snittet er høyere enn det nasjonale.

Læring

Når det gjelder elevenes fornøydhhet med hvordan det jobbes med fagene så er det fremgang for alle fagene med unntak av matematikk. Her ligger vi på noenlunde samme nivå som i 2008. Det er også meget positivt å se at vi ligger godt over det nasjonale snittet for alle fagene. Som eksempel kan nevnes at ca 77 % av elevene enten er "svært fornøyd" eller "fornøyd" med matematikk. Det nasjonalt ligger på 60 %. Tilsvarende tall for naturfag er på hhv 83 % og 57,5 %. Standardavviket er også mindre enn det nasjonale. Hvilket innebærer at det rent statistisk er en større grad av enighet om opplevelsen i Melhus enn nasjonalt.

PC bruken er fortsatt høy; ca 75 % av elevene svarer at de benytter PC flere ganger i uken eller 1 gang i uken. Bruken av PC til skolearbeid hjemme har gått klart tilbake fra 2008 og er godt under det nasjonale snittet.

Bruken av arbeidsplaner på skolen har økt fra i fjor. Om lag 57 % av elevene svarer at de alltid eller ofte benytter arbeidsplan på skolen. Ca 18 % svarer at de gjør dette sjelden eller aldri.

Kunnskap om mål og krav – tilbakemelding - støtte og veiledning

Kunnskap om mål og krav

Elevenes kunnskap om mål og krav på ungdomstrinnet viser en klar bedring. Dette er basert på en indeks som består av spørsmål om elevene vet hva de skal lære i de ulike fagene, om læreren har snakket om hva som kreves for å oppnå de ulike karakterene og om de vet hva som kreves for å oppnå de ulike kompetansemålene, jf tabell under. . Dette samsvarer med lærernes opplevelse som viser en klar fremgang, se graf lenger ned. Vi ligger også her litt over snittet nasjonalt.

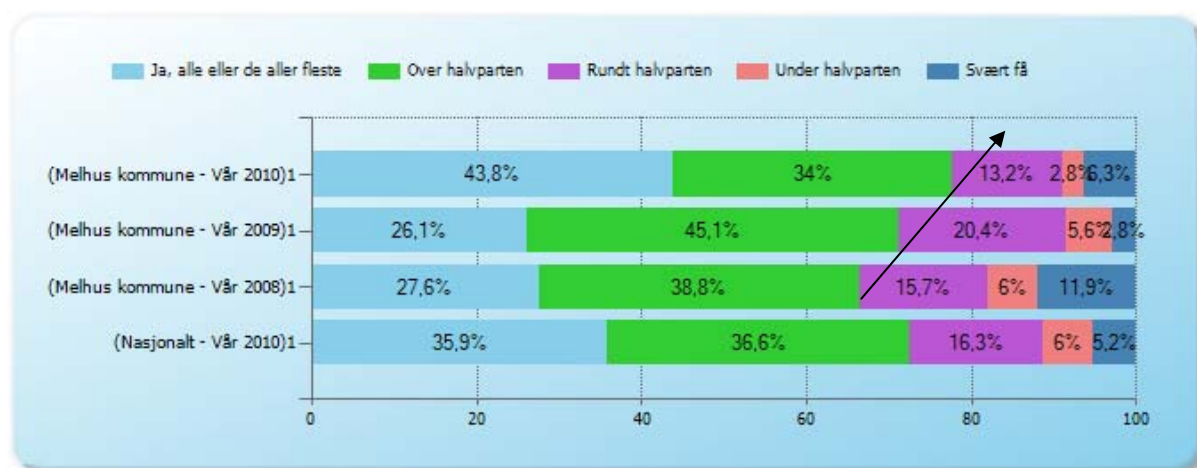
Når det gjelder spørsmålet om "elevene vet hva de skal lære i de ulike fagene" isolert sett så viser denne ingen endring fra 2008 og en tilbakegang fra 2009. Den samme

Kunnskap om mål og krav

Tallene i tabellen er basert på en skala som går fra 1 – 5. Disse viser en klar bedring fra 2008 samt at vi ligger over det nasjonale snittet.

	2008	2009	2010
Melhus kommune	3,68	3,19	4,03
Nasjonalt snitt	3,56	3,62	3,73

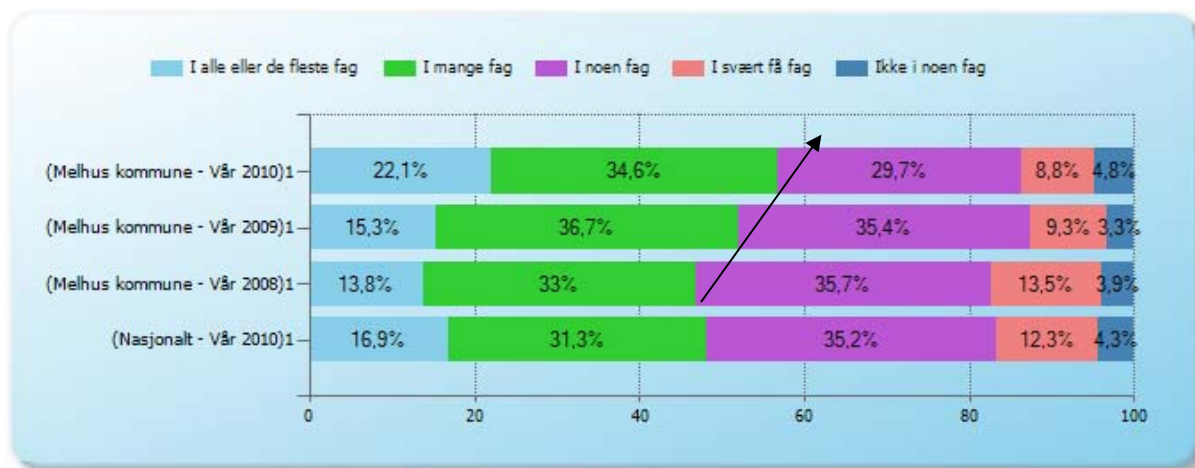
tendensen gjelder for barnetrinnet som også får spørsmål om de vet hva de skal lære i fagene. Her er det en klar tilbakegang fra 2008.

1 - Vet elevene dine hva som kreves for å oppnå de ulike kompetansemålene? (Lærerundersøkelsen)

Tilbakemelding

I undersøkelsen stilles det spørsmål om tilbakemelding. Om for eksempel hvor ofte elevene opplever å få tilbakemelding skriftlig eller i form av en samtale. Når det gjelder hyppigheten på tilbakemeldingene så er denne nedadgående. Samtidig svarer et jevnt økende antall elever at tilbakemeldinger de får underveis gjør dem bedre i fagene; se figur under.

1 - Gjør tilbakemeldingene du får underveis i undervisningen/opplæringen at du blir bedre i fagene? (Elevundersøkelsen)

I 2008 svarte om lag 47 % at dette gjaldt i "alle eller de fleste" og i "mange fag". Tilsvarende tall for 2010 var her på 57 %. Dette kan kanskje tolkes dit hen at elevene har fått en klarere forståelse av hva en "tilbakemelding" er og hvilken funksjon den skal ha. Eleven tolker da ikke enhver melding som tilbakemelding men ser heller dette mer som den strukturerte delen som består av elev og foreldresamtaler. Det kan også være at elevene opplever en kvalitativ på forskjell på tilbakemeldingene – altså i hvilken grad de opplever meldingene som en reell hjelp i læringen. Den positive opplevelsen av tilbakemeldinger står litt i kontrast til lærernes opplevelse. Ca 70 % svarer at de har to eller flere utviklingssamtaler per år. Opplevelsene av at disse er nyttige er noe nedadgående fra 2008 og mindre enn det nasjonale snittet.

Faglig støtte og veiledning

Det er interessant å se dette spørsmålet i sammenheng med faglig støtte og veiledning.

Gjennomsnitt faglig støtte og veiledning

	Faglig støtte		Faglig veiledning	
	Melhus	Nasjonalt	Melhus	Nasjonalt
Bsk	4,34	3,94	3,62	3,24
Usk	3,84	3,94	3,28	3,24

ungdomsskolen hver for seg, jf tabell over.

Elevene spørres her blant annet om læreren forteller hva elevene skal gjøre for å bli bedre, hvor ofte læreren gjør det og om elevene får støtte og hjelp forøvrig. På alle disse områdene ligger vi litt over det nasjonale snittet. Bildet er imidlertid noe mer nyansert hvis vi ser barneskolen og ungdomsskolen hver for seg, jf tabell over.

Det vurderes som meget positivt at en økende andel elever har kunnskap om målene, og ikke minst at elevene i økende grad opplever at tilbakemeldingene gjør at de blir bedre i fagene.

Arbeidsmiljø

Mobbing:

Noe i underkant av 4,95 % av elevene svarer at de mobbes en eller flere ganger i uken. Dette tilsvarer om lag det nasjonale snittet (5,03 %) og med liten endring fra i fjor (5,00 %). Når det gjelder andelen som svarer at de ikke eller sjelden mobbes så er denne på ca 92,5 %. Hvilket er en liten økning fra foregående år og er bedre enn det nasjonale snittet. Hvis man ser på barnetrinnet og ungdomstrinnet hver for seg så er det mer mobbing på ungdomstrinnet. Når det gjelder spørsmålet om elevene sier ifra til læreren hvis noen blir mobbet er det noe tilbakegang for barnetrinnet mens det er en fremgang for ungdomstrinnet.

Skolene skal ha gode rutiner når det gjelder å hankses med mobbing. Det er allikevel en klar visjon å ha "null mobbing". Det må fortsatt jobbes med rutiner for å avdekke mobbing og

forebyggende med hensyn miljøet generelt. Undersøkelsen kan tilsi at mobbingen bør følges opp spesielt på ungdomstrinnet.

Klassemiljø:

Det stilles en rekke spørsmål knyttet til elevenes arbeidsmiljø. Disse er knyttet til forhold som arbeidsro, forsentkomming, om man opplever å bli forstyrret mv. Fjorårets vurdering viste her en bedring fra foregående år. Det er positivt å merke seg at denne trenden fortsetter. Resultatene viser at elevene opplever arbeidsmiljøet jevnt over noe bedre enn snittet nasjonalt og med en liten men jevn fremgang på så å si alle områder. Dette er i tråd med tendensen nasjonalt.

Fysisk miljø

Elevene opplever det fysiske miljøet litt bedre enn det nasjonale snittet med liten eller ingen endring fra 2009. Unntaket er elevenes opplevelse av skolebiblioteket hvor vi har en tilbakegang og er under det nasjonale snittet. Tatt i betraktning at lesing er en sentral ferdighet vil det være viktig å se på forbedringer på dette området.

Klager etter § 9a

Opplæringsloven § 9a–1 sier at «alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.» Opplæringsloven § 9a–2 siste ledd pålegger skolen å ta stilling til henstillinger fra elever og foreldre om å rette på forhold ved det fysiske skolemiljøet. En tilsvarende plikt gir § 9a–3 siste ledd. Eleven, foresatte har klagerett.

Skolene har rapportert inn 15 klager på det psykososiale miljøet og 1 på det fysiske.

Etter § 9a skal også skolen selv gripe inn hvis den får kunnskap om forhold som bør behandles etter § 9a. Det er behandlet 5 slike saker.

Det har tidligere ikke vært rapportert samlet på dette. Det er derfor vanskelig å si noe om utviklingen. Det foreligger heller ikke offentlig sammenlignbare tall fra andre kommuner.

Medvirkning

Det er gjennom analyse av elevundersøkelsen påvist en sammenheng mellom medvirkning og motivasjon. Motivasjonen har igjen betydning for elevens læring.

Når det gjelder ungdomsskolen er utarbeiding av arbeidsplaner den aktiviteten elevene får være med minst på. Ca 60 % av elevene svarer at de ikke i noen fag er med å lage disse. Når det gjelder å få velge oppgavetyper og arbeidsmåter svarer ca 18 – 20 % at dette skjer i de aller fleste eller mange fag.

En økende andel av lærerne finner medvirkning viktig. Noe over 50 % sier i lærerundersøkelsen at dette er svært viktig eller viktig. Dette er i tråd med det nasjonale snittet.

Analyse av elevundersøkelsen

Det er gjennomført en analyse av elevundersøkelsen nasjonalt. Denne er foretatt av Oxford Research i samarbeid med professor Einar M. Skålvik ved Pedagogisk institutt ved NTNU.

De finner blant annet følgende:

- Elevenes innsats og motivasjon synker gradvis med økende alder. Det er ingen "brå" overgang fra barnetrinn til ungdomstrinn.

- Bruk av arbeidsplaner fremstår som den sterkeste predikator ("forutsigelse") av innsats. Bruk av arbeidsplaner ser ut til å gi bedre kunnskap om mål, opplevelse av faglig støtte, bedre trivsel med læreren og større grad av indre motivasjon.
- Kunnskap om mål øker innsatsen, motivasjonen og trivselen med læreren
- Sammenhengen mellom trivselen med læreren og motivasjonen for skolearbeidet vurderes som sterk. Det viser en klar betydning av viktigheten med å skape et godt forhold mellom lærer og elev.

4. Faglig utbytte

Grunnskolepoeng	2008	2009	2010
Melhus	38,1	39,2	38,9
Kommunegruppe 10	38,8	39,0	39,3
Sør Trøndelag	39,2	39,4	39,7
Nasjonalt	39,6	39,5	39,0

Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer. Deretter ganges gjennomsnittet med 10.

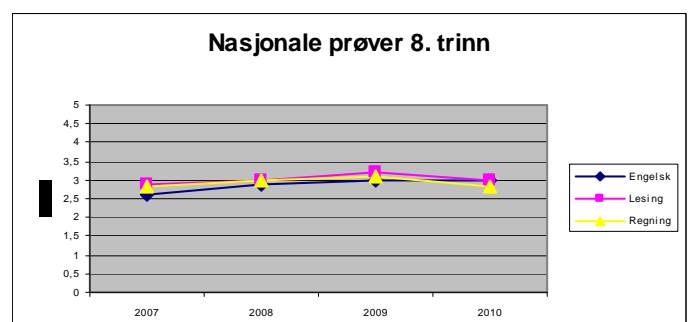
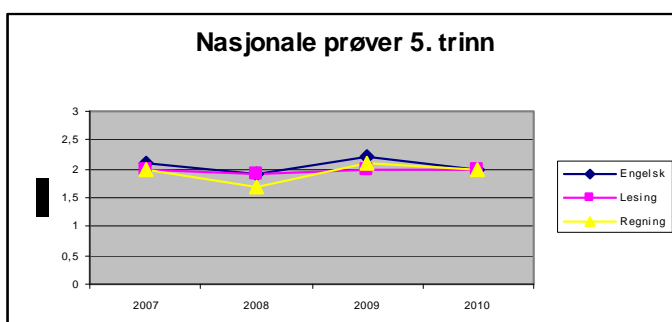
Elevene vurderes på en karakterskala fra 1 til 6, der 6 er beste karakter. Standpunkt karakterene er ment å reflektere elevenes kompetanse ut fra målene i læreplanverket. Alle elever i grunnskolen skal i tillegg opp til to avsluttende prøver, én skriftlig og én muntlig. Tabellen viser at vi ligger litt under snittet sammenlignet nasjonalt, med kommunegruppa, og lokalt. Det er å bemerke at muntlig eksamen ikke ble gjennomført på grunn av streik. Dette vil ha innvirkning på grunnskolepoengene. For øvrig rapporterer rektorene fra ungdomsskolene at resultatene fra eksamen stort sett harmonerer med standpunkt karakterene.

Elevenes resultater på nasjonale prøver presenteres ved en skala med tre mestringsnivåer på 5. trinn og fem mestringsnivåer på 8. trinn, hvor mestringsnivå 1 er lavest. Områdene som kartlegges er engelsk lesing, lesing og regning. Tabellen viser resultatene for kommunen sammenlignet med "kommunegruppe 10", Sør Trøndelag og nasjonalt for 8. og 9. trinn. Vi ligger her litt under snittet i regning (8. og 9.) og lesing (8.). Når det gjelder 5. trinn så ligger vi jevnt med snittet.

Nasjonale prøver ungdomstrinnet				
8. trinn				
	Melhus	K10	STF	Nasj
Eng	3	2,9	3	3
Les	3	3	3,1	3,1
Regn	2,8	3	3	3,1
9. trinn				
Eng	<i>Ingen nasjonal prøve</i>			
Les	3,5	3,5	3,5	3,5
Regn	3,3	3,4	3,4	3,4

Nasjonale prøver 5. trinn				
Indikator	Melhus	K 10	STF	NASJ
Engelsk	2	2	2	2
Lesing	2	2	2	2
Regning	2	2	2	2

Grafene under viser utviklingen over tid for 8. og 5. trinn. (Nasjonal prøver for 9. trinn ble gjennomført første gang høsten 2010. Man benyttet da samme prøver som for 8.)

Det er gjennomført et møte med Melhus videregående skole med utgangspunkt i nivået på ferdighetene til elevene fra Melhus kommune. Videregående skole gjennomfører nasjonale kartleggingsprøver det første året. Dette syntes naturlig da størsteparten av elevene på Melhus videregående skole kommer fra Melhus. Skolen signaliserte at de opplever at det fortsatt er behov for at elevene fra grunnskolen i kommunen arbeider mer med grunnleggende ferdigheter.

5. Ressurssituasjonen

Når det gjelder vurdering av ressursituasjonen så hentes alle tall fra eller er beregnet på grunnlag av GSI (grunnskolenes informasjonssystem) og SSB.

Vurderingen av ressursituasjonen baserer seg blant annet på følgende indikatorer; endringer i elevtall, årsverk, gjennomsnittlig gruppestørrelse og antall elever med spesialundervisning.

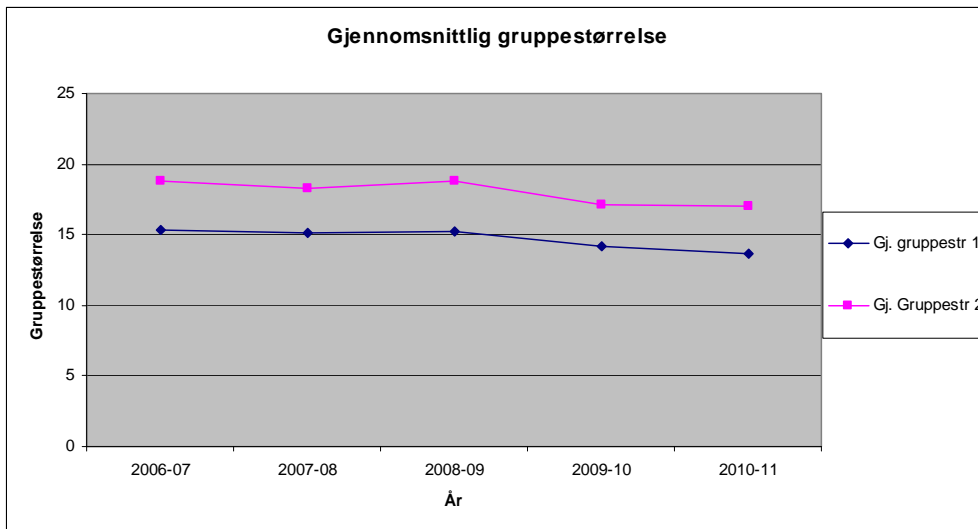
Elevtallet har endret seg fra 2009 med en nedgang på 30 elever. Det totale elevtallet utgjør nå 2124.

Elevtallsutviklingen 2006 - 2010

År	Elevtall bsk	Elevtall usk	Totalt
2006-07	1473	659	2132
2007-08	1456	673	2129
2008-09	1476	648	2124
2009-10	1511	643	2154
2010-11	1501	623	2124

Grafen under viser utviklingen når det gjelder

gjennomsnittlig gruppestørrelse. Gjennomsnittlig gruppestørrelse viser forholdet mellom antall timer elevene har krav på etter forskrift til opplæringsloven og hvor mange årstimer skolene legger ut til undervisning. Den reelle gruppestørrelsen vil variere både mellom skolene og internt på den enkelte skole. Det opereres med to typer gjennomsnittlig gruppestørrelse. Forskjellen består grovt sett i om man tar med timene som legges ut til spesialundervisning eller ikke. Sistnevnte gir "gruppestørrelse uten spes ped". Denne vil være høyere enn når man tar med spesialundervisning. Gjennomsnittlig gruppestørrelse gir en grei pekepinn på utviklingen når det gjelder ressursituasjonen for grunnskolen. Den må brukes med forsiktighet når det gjelder sammenligning med andre kommuner da forskjellene hovedsakelig skyldes ulikheter i infrastruktur.

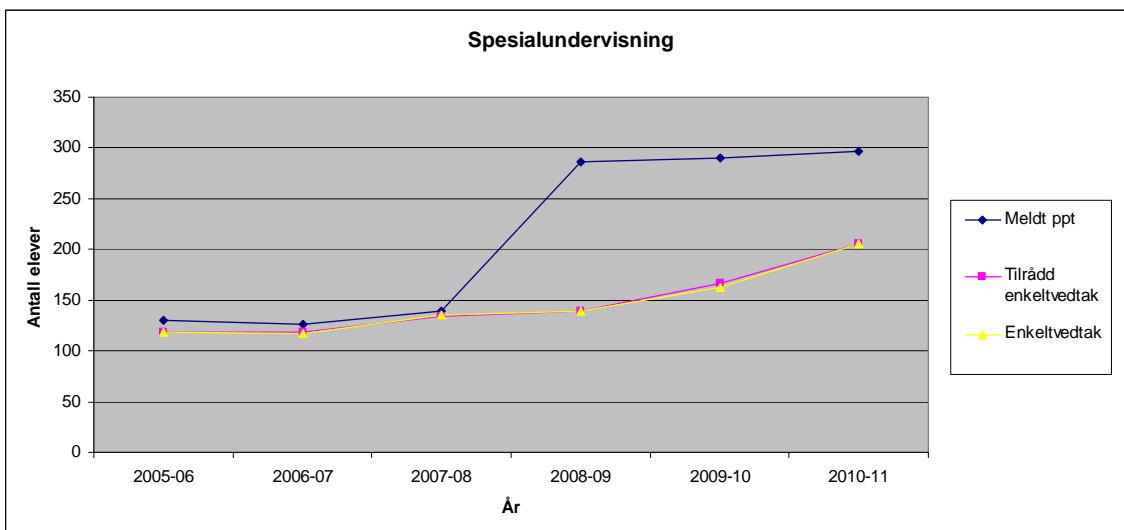
Gruppestørrelse 1: Samlet elevtimetall på trinn fordelt på årstimer til undervisning (unntatt morsmålsundervisning og finsk). Gruppestørrelse 2: Som gruppestørrelse 1, men det er gjort fradrag for spesialundervisning og særskilt norsk.

Utviklingen viser at situasjonen er blitt bedre siden skoleåret 2008-09. Dette skyldes blant annet at skolene er blitt tilført midler til tidlig innsats gjennom sentralt vedtak og vedtak i forbindelse med lokal budsjettbehandling. I tillegg kommer nedgangen i elevtallet.

År	Gr str med spes ped	Gr str uten spes ped
2006-07	15,33	18,85
2010-11	13,62	16,97

Tabellen viser gruppestørrelsen i 2010-11 sammenlignet med skoleåret 2006-07. Alle tall er basert på GSI.

Antall elever med spesialundervisningen viser en fortsatt økning. Økningen er i tråd med en nasjonal tendens. Årsaken til denne kan være flere. Enten at det reelt sett er en økning av elever med behov for spesialundervisning, den andre at terskelen for å gi spesialundervisning har endret seg. Det er heller ikke usannsynlig at kunnskapsløftet med innføring av "nasjonal" målestokk for vurdering og økt vekt på resultater/ læringsutbytte indirekte medfører at behovet for spesialundervisning tre klarere frem.

Grafen viser antall elever som meldes til Pptjenesten, antall elever som er tilrådd spesialundervisning av PPT og antall elever som har fått enkeltvedtak om spesialundervisning. Grafen viser at det er en jevn økning i antall enkeltvedtak fra 2007-08. Den viser også at skolene stort sett følger Pptjenestens tilråding når det gjelder om det skal fattes enkeltvedtak. Økningen i antall oppmeldinger til Pptjenesten har trolig sammenheng med en omlegging av måten man rapporterte på.

Prosentandel elever med spesialundervisning etter hovedtrinn					
År	Andel % 1-4.	Andel % 5-7	Barnetrinnet totalt i %	Andel Ungdomssk. i %	Totalt alle trinn i %
2010-11	5,23	11,34	7,99	13,64	9,65
2009-10	4,97	9,46	6,88	9,18	7,57
2008-09	4,58	7,68	5,89	8,02	6,54
2007-08	4,40	6,91	5,43	8,32	6,34
2006-07	4,00	6,58	5,09	6,37	5,49

Tabellen over viser prosentandel elever med enkeltvedtak etter hovedtrinn fra 2006-07 til 2010-2011. Denne viser en økning på om lag 75 % fra 2006 -2007. Økningen er størst på mellom - og ungdomstrinnet. Tabellen under viser at den største økningen kommer med elever på vedtak om mer enn 270 timer per år.

Timeprofil vedtak om spesialundervisning					
År	uten timer	1 – 75 timer	76-190 timer	191-270 timer	270 +
2010-11	0	10,24	33,66	12,2	41,46
2009-10	1,84	9,2	34,97	23,31	29,45
2008-09	0,72	4,32	47,48	20,86	25,18
2007-08	17,78	2,22	0	0	24,44
2006-07	0	14,53	0	0	29,06

Økningen i antall enkeltvedtak og påfølgende økt bruk av ressurser til dette medfører et press på skolene når det gjelder ressurser. I tillegg vil det kunne gi den enkelte skole mindre fleksibilitet i organiseringen. Sistnevnte skyldes blant annet at enkeltvedtak binder opp skolen organisatorisk og økonomisk.

Samlet sett er situasjonen ressursmessig blitt bedre for skolen. Gjennomsnittlig gruppestørrelse er blitt lavere både med og uten timer til spesialundervisning. Den fortsatte trenden med en stigende andel av rammen som går til spesialundervisning vurderes ikke som gunstig. Som nevnt tidligere vil et stigende antall enkeltvedtak binde opp den enkelte skoles ressurser i økende grad samtidig som fleksibiliteten blir mindre. Vurdering og oppfølgingen av spesialundervisningen er satt opp som et tiltak i økonomi og handlingsplan.

Vurdering:

En samlet gjennomgang av indeksene som er utarbeidet for elevundersøkelsen viser at vi er noe bedre enn det nasjonale snittet på de fleste områdene. Tilsvarende viser også tallene noe fremgang på mange av områdene sammenlignet med 2008/ 2009. Følgende områder utmerker seg med større fremgang; innsats, kunnskap om mål og krav og arbeidsro. Sammenlignet med nasjonale tall ligger spesielt trivsel med lærerne og bruk av arbeidsplaner noe høyere. Sistnevnte er i tråd med den nasjonale analysen når det gjelder sammenhenger.

Faglig sett er det lite eller ingen endring. Vi ligger stort sett på det nasjonale snittet, med en liten nedgang fra 2009. Sammen med karakterene fra 10. trinn og signalene fra videregående skole tilsier resultatene at det bør satses videre på de grunnleggende ferdighetene.

Ressurssituasjonen har totalt sett blitt bedre. Det er allikevel noe bekymringsfullt at det er en økende andel elever med enkeltvedtak. Som nevnt binder dette opp skolene organisatorisk og økonomisk. Det anbefales at man ser spesielt på omfanget og effekten av spesialundervisningen fremover.

Rådmannen vurderer på grunnlag av ovennevnte følgende områder som sentrale for grunnskolen i Melhus:

- Vurdering – tilbakemelding – kunnskap om mål og krav
- Spesialundervisning – kvalitet – effekt og ressursbruk
- Grunnleggende ferdigheter – oppfølging av nasjonale prøver
- Videreutvikle helhetlig system for skolevurdering og opprette gode samhandlingsarenaer på tvers av skolene
- Foreldremedvirkning